

TROMSØ KIRKELIGE FELLESRÅD

ÅRSMELDING 2023

Bildet er fra Hillesøy kirke og de nye varmpumpehusene til Kirka som ble ferdigstilt i 2023 – Foto: Leif Guttormsen

Førstesidebildet viser benkene utenfor Kroken kirke og ansatte som venter på å delta på fellesrådets sommerfest som ble arrangert før ferien. – Foto Oddgeir Albertsen

Leder og nestleder har ordet

Kirkevalget 2023 førte til flere endringer i sammensetningen av de ni menighetsrådene i kommunen. De respektive menighetsrådene oppnevner hver sin representant til Tromsø kirkelige fellesråd. I tillegg er domprosten fullt medlem av rådet på vegne av biskopen. Fellesrådet utfører felles arbeidsoppgaver for alle menighetene i kommunen på administrative områder hvor menighetene selv ikke er i stand til å gjøre det.

Kirkevalget, som holdes hvert fjerde år, er en stor arbeidsoppgave for medarbeiderne i menighetene og menighetsrådene. Vi håper at neste kirkevalg administrativt kan gjennomføres på en enklere måte enn i 2023. Vi takker de som har gått ut av fellesrådet, og ønsker velkommen til de nye representantene.

I 2023 har Tromsø kirkelige fellesråd arbeidet med flere sentrale saker. Blant de viktigste, er en omlegging av budsjettarbeidet med etablering av et fullverdig handlingsprogram hvor de ulike aktivitetene i rådet er definert som deler av mål, og ikke bare som en tallfesting i budsjettet.

Samtidig har et økt rentenivå og større inflasjon enn tidligere år ført til at vi har hatt behov for å styrke rådets styringsevne, gjennom bedre rapportering, særlig på økonomi- og personalområdet. Fellesrådets økonomi har over flere år vært anstrengt. Tilskuddene har knapt vært prisjustert de siste årene. Med økt avdragsbelastning på lånene i årene framover, er det behov for enda sterkere økonomisk styring. Parallelt med dette, er delegasjonsreglementet videreutviklet og tilpasset den daglige driften.

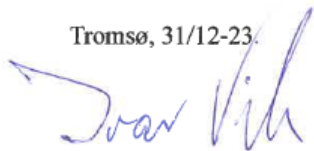
Tromsø kirkelige fellesråd er en støttefunksjon for arbeidet i menighetene. Rådet lever i det daglige «tett på menighetene». I dette arbeidet har vi spesielt vært engasjert i å følge opp Tromsøysund menighet og sikre deres arbeid videre. Vi har vært engasjert i arbeidet med «Åpen domkirke», og oppstarten av midnattskonserter der. Prosjektet «Åpen domkirke» vil ventelig føre til veldig mange nye besøkende hvert år. Prosjektet må videreutvikles i en løpende aktivitet, med det må gjøres på en nennsom måte for å unngå unødig belastning på en så gammel trekirke. Prosjektet «En kirkefortelling», som kunne ha vært aktuelt i Domkirken, er stilt i bero. Prosjektet var tenkt som en audiovisuell framvisning med hjelp av projisering av bilder på kirkeveggene for å skape en historiefortelling om kirkens betydning for Tromsøsamfunnet.

I takt med at nye begravellesformer får sterkere fotfeste, er det i 2023 påbegynt arbeid med en ny minnelund i Tromsdalen.

Det har i flere år vært arbeidet med å fornye den kirkelige organiseringen, i tråd med endrete behov i samfunnet. Tromsø kirkelige fellesråd har ved årsskiftet tatt initiativet til et større organisasjonsutviklingsprosjekt innen organisering av lokalkirken i Tromsø prosti. Det skjer i samarbeid med menighetene i Tromsø og Karlsøy.

Vi takker alle våre ansatte for en kjempeflott innsats i 2023!

Tromsø, 31/12-23.

Ivar Vik

Leder Tromsø kirkelige fellesråd

Ruth Stenersen

Nestleder Tromsø kirkelige fellesråd

Kirkevergens forord

Det som har preget 2023, er aktivitetsøkningen knyttet til sentrum og domkirken. Etableringen av «åpen domkirke» har vært spennende. Vi har hatt svært høye besøkstall. Den kulturelle aktiviteten i kirka har vært bra. Midnattskonsertene har etablert seg med etter hvert økende besøkstall. De har også åpne konserter som kom på plass før jul. Domkantor avvikler jevnlige lunsjkonserter på lørdager og domkafé også på denne dagen. Tromsø International Church har også hatt godt med aktiviteter i 2023. I tillegg kommer en rekke kulturaktører og avholder enkeltkonserter i kirka. Merinntektene av denne virksomheten skal blant annet pløyes tilbake til kirka i form av bedre utstyr til kulturarrangementer i kirka.

Kirkebesøket er lavere enn før pandemien selv om det gradvis tar seg opp igjen. Vi ser også at det er en liten nedgang i antall kirkelige vielser og dåp. Det skyldes nok også at året etter pandemien utløste et oppdemmet behov som gav en ekstra forsterkningseffekt i tallene.

En annen stor endring i 2023 er at vi ble litt overrumplet av ønskene om å arrangere ulike møter, demonstrasjoner, idrettsarrangement og markering av ulike dager i kirkeparken. Dette som en konsekvens av oppussingen av torg og gågatestrukturen i byen. Det har vært krevende å administrere og godkjenne ulike arrangement. Det handlet blant annet om Ukraina-krigen og etter hvert krigen i Gaza, Midnight Sun Marathon, TILs feiring av bronzen og mange andre arrangementer. Parken vedlikeholdes av kommunen. Det har vært arbeidet med å få til et tett samarbeid med Tromsø kommune om forvaltningen av parken. På slutten av året var det enighet om å lage regler for arrangement i parken. De må ta hensyn til både kirkedrift, hva slags aktiviteter det er både med tanke på kirkas rolle i samfunnet og parken som gravplass og dens fredningsstatus. Vi må berømme Tromsø kommune for samarbeidet. Det har gjennom året vært svært godt.

Årets største nedtur var utlysningen av anbud på sprinkling og varme i Elverhøy kirke. Her kom det kun et tilbud hvor prisen var tre og en halv ganger høyere enn det vi forventet. Tilbudet ble avvist på grunnlag av for høy pris. Det ble besluttet å splitte prosjektet i kun sprinkling for seg og senere vurdere et ENØK-prosjekt for varme i kirka. Av hensyn til kirkedriften ble det bestemt å skyve prosjektet for sprinkling til 2024.

I 2023 har vi slitt med rekruttering på ulike fagstillinger gjennom året. Det har vært både prester, musikere og andre faggrupper. Dette løsnet litt fram mot årsskiftet og det er nå håp om at vi oppnår bedre stabilitet på personalsiden i tida framover.

Kirkevalget ble gjennomført i høst. Det ble gjort en formidabel jobb av våre ansatte og medlemmer av menighetsråd i å organisere valget. Valgdeltakelsen var skuffende. Det var mange digitale forhåndsstemmer, men det gav allikevel ikke større valgoppslutning totalt sett. I evalueringen har fellesrådet meldt at det må skje endringer ved gjennomføring av senere valg med tanke på ressursbruken.

Tromsøysund-saken ble endelig ferdig og menigheten kunne gå videre. Det er inngått forlik med musikerne om et økonomisk oppgjør basert på rettsavgjørelsene. Det er dermed skapt ro i Tromsøysund menighet. Menigheten jobber hardt med å klare å dekke sine forpliktelser uten å måtte ta opp lån, noe de ser ut til å klare. Turistbesøket i denne berømte kirka som er selve by-symbolet for Tromsø, var rekordhøyt med langt over 100 000 besøkende.

Det har vært god drift i gravlundsavdelingen. Sist høst fikk vi tatt i bruk et nytt kistefelt på Vangberg. Og i Tromsdalen fikk vi ferdigstilt et nytt gjerde mot E8 samt tatt i bruk en rekke gjenbruksgraver på denne gravlunden. Vi har også kommet i gang med å utvikle prosjektet på utvidelse av Elvestrand gravlund oppe i Tromsdalen. Vi fikk også laget et skisseprosjekt på nytt kolumbarium på Elverhøy. Det kommer til å bli spennende å utvikle dette konseptet videre.

Oddgeir Albertsen
Kirkeverge

INNHold

LEDER OG NESTLEDER HAR ORDET	3
KIRKEVERGENS FORORD	4
NOEN TALL & FAKTA.....	7
1. FELLESRÅDETS OG MENIGHETSRÅDENES SAMMENSETNING.....	8
2. FELLESRÅDETS OPPGAVER	9
▪ HVA GJØR KIRKELIG FELLESRÅD?	9
▪ FELLESRÅDETS RÅD OG UTVALG	9
<i>Fellesrådet</i>	9
<i>Arbeidsutvalget</i>	9
<i>Administrasjonsutvalget</i>	9
<i>Forhandlingsutvalget</i>	10
<i>Arbeidsmiljøutvalget</i>	10
3. ÅRSSTATISTIKK 2021-2023	10
4. MEDLEMSKAP, INN- OG UTMELDINGER	11
5. FRIVILLIGHET	12
6. VI SOM JOBBER HER.....	12
▪ ANSATTE I VIRKSOMHETEN.....	12
▪ FELLESRÅDETS ÅRSVERK VAR FORDELT SLIK:	12
ARBEIDSMILJØ	13
SYKEFRAVÆRET	13
▪ BEMANNINGSSITUASJONEN GENERELT.....	14
▪ ANSATTE SOM HAR KOMMET OG GÅTT I 2023;.....	14
7. MEDIEBILDET	15
8. GRAVLUNDSDRIFT.....	16
▪ BEGRAVELSER OG KREMASJONSBISETTELSE	17
▪ TROMSØ KREMATORIUM.....	17
▪ STELLAVTALER OG ORDREUTFØRSEL	18
▪ SESONGARBEID.....	18
▪ VERDT Å MERKE SEG FRA 2023:	19
9. TROMSØ KIRKELIGE FELLESRÅD SOM KOMMUNAL GRAVPLASSMYNDIGHET	19
EGNE FACEBOOK-SIDER.....	FEIL! BOKMERKE ER IKKE DEFINERT.
10. BYGGFORVALTNING.....	20
▪ PROSJEKTER TILKNYTTET KIRKENE	20
<i>Domkirken</i>	20
<i>Kapellet Tromsø gravlund</i>	20
<i>Elverhøy kirke</i>	20
<i>Grønnåsen kirke</i>	21
<i>Kroken kirke</i>	21
<i>Tromsdalen kirke</i>	21
<i>Sandnessund menighetssal</i>	21

<i>Kvaløy kirke</i>	21
<i>Hillesøy kirke</i>	21
<i>Brannvern</i>	22
<i>Tilstandsvurderinger</i>	22
<i>Blikk mot 2024</i>	22
11. ØKONOMI	22
▪ HVOR FÅR FELLESRÅDET PENGENE FRA, HVA BRUKES DE TIL?	22
▪ INNTEKTER	23
▪ UTGIFTER	23
▪ BRUTTO DRIFTSRESULTAT	23
▪ NETTO DRIFTSRESULTAT	23
▪ ØKONOMISK RESULTAT 2023	23
▪ SAMMENLIGNINGER MED ANDRE KOMMUNER/FELLESRÅD	24
12. EGEN VIRKSOMHET – AKTIVITETER I MENIGHETENE	25
▪ SAMARBEID MED MENIGHETSRÅDENE	25
▪ DIAKONI	26
▪ TROSOPPLÆRING	26
13. ØVRIG VIRKSOMHET OG AKTIVITET	28
▪ KANTORER OG ORGANISTER	28
▪ TROMSDALEN MENIGHET.....	28
▪ ÅPEN DOMKIRKE.....	28
▪ KOMMUNIKASJON.....	28
▪ SANDNESSUND KIRKE.....	28
▪ KIRKEPARKEN	29
14. BLIKK MOT 2024	29
15. NOEN INNTRYKK FRA ÅRET SOM GIKK	30
16. ÅRSREGNSKAP MED NOTER	31

Noen tall & fakta

Under finnes noen tall som kort beskriver noe av det Tromsø kirkelige fellesråd jobber med i løpet av et år.

- Totalt ble 423 **barn døpt** mot 432 i 2022. I Av antall fødte i 2023 utgjør døpte 53,9 %
- **89 brudepar** gav hverandre sitt «ja» i en av våre kirker, det er 37 færre enn i 2022.
- **435** ungdommer ble konfirmert, 9 **flere** enn i 2022. 46% av alle 15 åringer konfirmerte seg i kirka i 2023.
- **51 420 innbyggere** eller **65,3 %** av Tromsøs befolkning er medlem av Den norske kirke. Dette er en nedgang på 0,8 %. Medlemsandelen er betydelig høyere i Tromsø enn sammenlignbare byer og større byer lenger sør.
- **51.558** personer deltok på gudstjeneste i 2023. Det er samme nivå som i 2022. I normalårene før pandemien (2017-18) var tallene rundt 63-66 000 deltakere.
- Det ble i 2023 gjennomført 617 gudstjenester med et gjennomsnittlig besøk på omtrent 84 personer.
- Kommunens driftstilskudd økte ikke i 2023. Det ble gitt kompensasjon for lønns- og prisvekst. Overføringene fra Tromsø kommune til drift er betydelig lavere enn for andre sammenlignbare byer i Norge
- Kommunen bevilget midler til investeringer i 2023 for gravlunder og kirker.
- Antall konserter og kulturarrangementer var på 415 **konserter** og **kulturarrangementer i 2023. Det er langt høyere enn i tidligere år (275 i 2022).** Det satses på å øke bruken av kirkebygg til kulturarrangementer. Tar vi med «midnattskonserterne» i Domkirken arrangeres det over **600 konserter** i Tromsøkirken i 2023. Det er en formidabel økning.
- Utenom ordinære gudstjenester ble det **avholdt 249 andakter** rundt om på sykehjem, eldresentre m.m. (mot 302 året før).
- **Besøktjenesten** økte fra 293 til **363** besøk
- I 2022 etablerte vi åpen domkirke med hjelp av frivillighet. Utviklingen i besøkstallet eksploderte i 2023 med vel **60 000 besøkende.**
- Det er **18 ulike kor** i regi av kirken i Tromsø. Tallet er uendret fra året før.
- Vi hadde **351 deltakere** med på babysang eller småbarnsang mot 204 året før. Vi har sett økningen over år. Og tiltakene er populære
- I 2022 ble det gjennomført totalt **374 gravferder** i regi av Den norske kirke. Det er en liten nedgang på 21 gravferder
- **Det døde 450 personer i Tromsø kommune i 2023.** Det var syv færre enn i 2022.
- **420 personer ble kremert i 2023 (av dette utgjorde Tromsøborgere 226 personer).** Det er en økning fra 338 i 2021 og 235 i 2020. Antall utenbys kremasjoner økte fra 207 til 224.
- **Totalt deltok 619 personer som frivillige i arbeid i menighetene.** Året før var det 670 personer.

1. Fellesrådets og menighetsrådenes sammensetning

Kirkelig fellesråd har dette året bestått av følgende:

Domkirken

Medlem: Ivar Vik (leder)

Vara: Mona Ringstrand

Elverhøy

Medlem: Reidar Arnt Høifødt

Vara: Sverre Barlindhaug

Grønnåsen

Medlem: Ingeborg Østrem Hellemo

Vara: Brita Odland Kvamme

Tromsøysund

Medlem: Kjell Kolbeinsen

Vara: Ida Johnsen

Ullsfjord

Medlem: Arnt Hugo Johnsen

Vara: Bente Johannessen,

Kroken

Medlem: Ingrid Berntsen

Vara: Stig Morten Balsvik

Kvaløy

Medlem: Ruth Leonore Stenersen, (nestleder)

Vara: Knut Bjørnar Henriksen

Hillesøy

Medlem: Halgeir Hanssen

Vara: Stein Erik Soleng

Sandnessund

Medlem: Inga Marie Nordstrand

Vara: Anja Bråten Unstad

Tromsø kommune

Medlem: Olaug Kristine Hanssen

Vara: Line Fusdahl

Biskopens representant

Medlem: Stig Lægdene

Vara: May Line Angell

Menighetsrådene har følgende ledere:

Domkirken

Leder: Øystein Lund

Nestleder: Per Helge Nylund

Elverhøy

Leder: Hilde K. Widding

Nestleder: Svein Harald Hansen

Grønnåsen

Leder: Ingeborg Østrem Hellemo

Nestleder: Ingebrigt Sylte

Tromsøysund

Leder: Jon Birkelund

Nestleder: Heidi Alise Thue

Ullsfjord

Leder: Oddgeir Sølvfæstersen

Nestleder: Sigrun Melhus Mellomjord

Kroken

Leder: Marius Storvik

Nestleder: Ingrid Berntsen

Kvaløy

Leder: Gunnhild Marie Andreassen,

Nestleder: Harald Isaksen

Hillesøy

Leder: May Anne Andreassen

Nestleder: Ragnhild Halsnes

Sandnessund

Leder: Roar Holmstad

Nestleder: Kirsti Jacobsen

2. Fellesrådets oppgaver

▪ Hva gjør kirkelig fellesråd?

En av fellesrådets viktigste oppgaver er å være bindeledd mellom kommunen og lokalkirkens organer. Fellesrådet skal også være økonomisk-administrativ støtte for menighetene i fellesrådets virkeområde.

Tromsø kirkelige fellesråd har arbeidsgiveransvar for de fleste ansatte i kirken, bortsett fra prestene. Vi forvalter kirkebyggene, kapeller og gravlundene i kommunen samt byens krematorium. Tromsø kirkelige fellesråd er også en viktig bidragsyter når det gjelder kultur- og velferdstilbud i Tromsø kommune. Fellesrådets virksomhet og mandat er hjemlet i kapittel 3 i *Kirkeordningen for Den norske kirke* og i § 23 i *Gravplassloven*. Det er § 14 i *Tros- og livssynssamfunnsloven* som definerer kommunens finansieringsansvar. Fellesrådet har i tillegg til kontorhold for egne ansatte også ansvaret for å holde domprost og prostiets prester i Tromsø med kontor og nødvendig utstyr.

Fellesrådet er forholdsvis stort i norsk sammenheng. Selve organet er sammensatt av valgte representanter fra de ni sognene i Tromsø kommune. Fellesrådet er også offentlig gravplassmyndighet i kommunen. Dette er fastsatt i *Gravplassloven*, §§ 3 og 23. Vi forvalter med det gravferdsvirksomheten for alle innbyggere, uansett tros- og livssynssamfunn.

Det er en klar arbeidsdeling mellom kirkelig fellesråd og menighetsrådene. Menighetsrådene har kort sagt ansvaret for virksomheten og innholdet i kirkene, mens kirkelig fellesråd har hovedansvar for forvaltningen, byggene, vedlikehold og sikkerhet. I tillegg skal fellesrådet i henhold til *Kirkeordningen for Den norske kirke* § 14: «... ivareta administrative og økonomiske oppgaver på vegne av soknene, utarbeide mål og planer for den kirkelige virksomhet i kommunen, fremme samarbeid mellom menighetsrådene og ivareta soknenes interesser i forhold til kommunen».

FELLESRÅDET ER OGSÅ OFFENTLIG GRAVFERDSMYNDIGHET I TROMSØ

Mellom fellesrådet og menighetsrådene er det med dette ikke et over- eller underordnet forhold, men en oppgave- og ansvarsfordeling. Kommunens finansieringsplikt knytter seg i hovedsak til fellesrådets ansvarsområder.

Kirkerådet besluttet høsten 2023 å stoppe pågående organisasjonsprosesser i kirka og oppfordre til lokale initiativ for organisering av kirken lokalt. Det vil i framtiden kunne gi lokalkirken muligheter til å se på måten den er organisert på.

▪ Fellesrådets råd og utvalg

Fellesrådet

I 2023 hadde Tromsø kirkelige fellesråd 6 ordinære møter. Det ble behandlet 57 saker, noe som er fire flere enn i 2022. Tre møter ble avholdt i Skippergata 16, ett møte i Kroken kirke, ett i Bentsjord kapell og ett møte i Tromsdalen menighetshus. Kirkevergen er fellesrådets møtesekretær. Kirkevergen og staben forbereder saker, følger opp vedtak som rådet treffer, samt ser til at lover og regelverk følges. Fellesrådet ble også i 2023 ledet av Tromsø Domkirkes menighet sin representant Ivar Vik. Han ble etter konstituering gjenvalgt som leder for rådet. Ny nestleder ble Ruth Stenersen fra Kvaløy menighet.

Arbeidsutvalget

Mellom fellesrådsmøtene arbeider arbeidsutvalget (AU) med løpende saker og forbereder saker til fellesrådet. AU bestod i 2023 av fellesrådets leder Ivar Vik, nestleder Ruth Stenersen og domprost Stig Lægdene. Kirkevergen er sekretær for utvalget. AU behandlet 39 saker (fire færre enn året før).

Administrasjonsutvalget

Administrasjonsutvalget er det partssammensatte utvalget etter kirkeloven § 35, med ansvar for spørsmål av personalpolitisk karakter. Utvalget besto av seks arbeidsgiverrepresentanter valgt av og fra fellesrådet: Inga Marie Nordstrand, Ingeborg Østrem

Hellemo, Ruth Stenersen og Reidar Høifødt med Ivar Vik og Ingrid Berntsen som varamedlemmer. Representanter fra arbeidstakersiden var Sonja Skogvoll og Karl Otto Soleng. Kirkevergen ved personalsjef er sekretær for administrasjonsutvalget. Det var ingen møter i 2023.

Forhandlingsutvalget

Forhandlingsutvalget er et operativt utvalg for å ivareta arbeidsgiveransvaret overfor kirkevergen. Det har bestått av Ivar Vik og Ruth Stenersen.

Arbeidsmiljøutvalget

Arbeidsmiljøutvalget (AMU) behandler arbeidsmiljøsaker i hovedsak knyttet til de gravlundsansatte i fellesrådet. Det har ikke vært møter i 2023 knyttet til dette utvalget.

I tillegg til AMU for gravlundsavdelingen, er det oppnevnt et felles arbeidsmiljøorgan for fellesrådsansatte og ansatte i prestelinjen. I dette organet sitter verneombud for prestene, domprosten, hovedverneombud i fellesrådet og personalsjef. Det er avholdt ett møte i 2023. Alle menigheter og gravlundsavdelingen har vernerunder årlig, der det psykososiale arbeidsmiljø alltid er tema. Hvert annet år har vi fokus på kontor og kirkebygg.

3. Årsstatistikk 2021-2023

Tallene under er innsamlet via sognenes årlige statistikkinnhenting som igjen går til Kirkerådet for videre bearbeiding.

	Døpte			Konfirmanter			Gravferder		
Menighet	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Domkirken	63	57	77	23	21	19	67	89	71
Elverhøy	86	101	73	74	63	93	57	89	70
Grønnåsen	59	83	80	99	73	67	59	52	57
Hillesøy	12	11	10	6	13	7	12	16	14
Kroken	43	39	33	72	56	39	59	39	46
Kvaløy	31	25	22	84	43	56	12	11	20
Sandnessund	8	5	6	2	40	46	19	20	23
Tromsøysund	108	111	120	95	115	113	64	68	64
Ullsfjord	1	2	2	4	2	6	14	12	9
Totalt	411	434	423	459	426	446	363	396	374

Tallene for de ulike kirkelige handlinger har holdt seg stort sett uendret de siste årene. Vi må se tallene for 2020-21 i pandemien tegn. 6147 personer deltok på vielse i 2023.

	Gudstjenester			Gudstjenester, deltakere			Vielser		
Menighet	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Domkirken	96	112	135	4 899	8 589	10 024	19	30	24
Elverhøy ¹	96	89	85	4 496	9 076	9 179	17	31	3
Grønnåsen	60	86	75	5 922	8 795	9 080	4	13	16
Hillesøy	40	46	38	1 221	1 497	1 394	7	12	10
Kroken	61	73	59	3 491	5 975	4 838	3	6	3
Kvaløy	65	69	59	3 886	5 709	5 610	11	5	9
Sandnessund	38	54	49	834	1 649	1 627	0	1	1
Tromsøysund	99	74	77	6 298	10 045	8 927	15	26	23
Ullsfjord	30	32	40	731	435	879	2	2	0
Totalt	585	635	617	31 778	51 770	51 558	78	126	89

4. Medlemskap, inn- og utmeldinger

Innbyggertallet i Tromsø var pr. 31. desember 2023: 78 745. Ved utgangen av 2023 var **51 454** eller **65,3 %** av Tromsøs befolkning medlem av *Den norske kirke*. Dette er en nedgang på 1,2 % fra 2022. Nedgangen forsterkes av vekst i folketallet.

MEDLEMSTALL (MEDLEMMER)	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Domkirken	6 582	6 445	6 171	6 157	6 113	6 105
Elverhøy	10 081	10 242	9 773	9 841	9 841	9 981
Grønnåsen	10 295	10 225	9 506	9 378	9 228	9 113
Tromsøysund	9 527	9 457	9 218	9 242	9 180	9 130
Ullsfjord	688	671	652	636	591	565
Kvaløy	4 153	4 087	3 896	3 868	3 758	3 675
Hillesøy	1 591	1 564	1 490	1 456	1 422	1 398
Kroken	7 400	7 382	7 103	6 982	6 979	6 854
Sandnessund	5 237	5 198	4 861	4 796	4 754	4 633
TOTALT	55 554	55 271	52 670	52 356	51 866	51 454

INN-/ UTMELDINGER	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Inn	25	38	43	55	39	115
Ut	193	334	207	246	278	313

¹ Elverhøy kirke var stengt for vielser hele våren 2023 på grunn av at det skulle installeres sprinkel-anlegg i bygget.

5. Frivillighet

I 2023 har vi sett en liten endring i frivilligheten sammenlignet med 2022. 619 rapporterte frivillige var engasjert i våre sokn mot 670 personer i 2022. Noen er engasjert i styre og stell. Men de fleste bidrar på andre måter. Vi har gjennom «Åpen domkirke» prosjektet forsøkt å rekruttere frivillige til å holde domkirka åpen på dagtid. Det har delvis vært vellykket, men med høy belastning på de frivillige fordi vi har hatt for få å fordele vaktene på. Det er vanskeligere i dag å få mennesker til å forplikte seg i frivillighet enn tidligere. Det gjør at vi kanskje må tenke nytt rundt dette temaet.

DET VAR 619 FRIVILLIGE ENGASJERT I VÅRE SOKN I 2023

6. Vi som jobber her

▪ Ansatte i virksomheten

I 2023 hadde Tromsø kirkelige fellesråd 47 årsverk fordelt på 66 ansatte. Størrelsen på arbeidsstokken er stabil. Vi har fått tilsatt stillinger som lenge har stått vakante. Personalsjef har jobbet aktivt med rekrutteringsforbedringer og omdømmebygging gjennom NAV, tiltaksarrangører og andre arbeidsgivere i byen. Dette har gitt resultater, og vi har jevnt over hele året hatt flere og gode søkere til utlyste stillinger. Vi har også dette året hatt to tilsetninger av personell som ikke har funnet seg til rette, og avsluttet arbeidsforholdet innen kort tid. Dette minner oss på at vi må være enda tydeligere i beskrivelse av arbeidsoppgaver og forventninger ved rekrutteringer.

I tillegg til de ansatte som dekkes av fellesrådets budsjett, har vi også arbeidsgiveransvar for helt eller delvis eksternt finansierte stillinger som diakoner, kateketer, menighetspedagoger og noen andre ansatte i enkelte menigheter.

I høysesong i sommermånedene øker arbeidsstokken betydelig med flere titalls sommervikarer ved gravlunds- avdelingen og kirkeverter i Åpen domkirke. Det var 25 sommervikarer for gravlunder i sentrum, på fastlandet og noen distriktsgravlunder. Sommervikarer jobber på timebasis, samt også noen menighetsfinansierte stillinger. Vi har også god dialog med NAV for rekruttering av ungdom som vil prøve seg ut i arbeid eller tilbake i arbeid der NAV går inn med lønnstilskudd og tilskudd til sommerjobber for deler av lønnen. Det er også noen ansatte på tilkalling, som enkelte kirketjenere i distriktet, som skriver timelister. For Åpen Domkirke for sommermånedene hadde vi i tillegg til frivillige to sommervikarer.

Det var for 2023 et mellomoppgjør for lønnsforhandlinger på 5,4 % med virkning fra 1. mai 2023.

▪ Fellesrådets årsverk var fordelt slik:

Stillingskategori	Årsverk 2022	Årsverk 2023
Administrasjonen (inkl. kirkevergen, byggforvalter og 40 % sekretærhjelp til domprost finansiert av Nord-Hålogaland bispedømmeråd)	6	6,5
Gravlund (inkl. adm. inklusiv sommeransatte)	12	12
Kirketjenere, inkl. faste vikarer	8	8
Menighetsforvaltere og byggforvalter	2,8	2,2
Renholder	1,0	1,0
Kantorer/organister	6,75	6,5
Diakoner (50 % statlig finansiering)	2,2	3,5
Diakoner (50% finansiert via bispedømmets prosjektmidler)	1,0	
Kateketer/menighetspedagoger (100 % statlig finansiering)	3,0	3,0
Trosopplærere (100% statlig finansiert)	4,5	4,7
Tilsammen:	47,25	47,25
Stillinger finansiert av menighetsråd	4,1	4,1

Det er tilknyttet 16 prestestillinger til menighetene, samt domprost for Tromsø domprosti. Det har vært fire studentpreststillinger gjennom året. I tillegg en hel pluss en halv studentpreststilling og en halv stilling som fengselsprest som dekkes inn av Nord-Hålogaland bispedømmeråd. I domprostiet er det ytterligere en prestestilling på Karlsøy og en prestestilling samt diakonimedarbeider og kateket/kantor på Svalbard (tre hele stillinger). Sammenlignet med tidligere år, har det vært enklere å rekruttere prester til Tromsø i 2023.

Arbeidsmiljø

Et godt arbeidsmiljø tilstrebes til enhver tid for alle ansatte i kirken – på tvers av arbeidsgiverlinjer. Vi jobber mye med temaet, og har det oppe både i stabsmøter, ledermøter og personalmøter. Det ble gjennomført nasjonal medarbeiderundersøkelse for 2023.

Stabene sitter spredt og møter ikke andre ansatte jevnlig. Administrasjonen, stabene for Domkirka og Elverhøy har kontorfellesskap i Skippergata 16. Stabene på Kvaløya er plassert i kontorer på Slettatorget. Det er utvidet leie av lokaler på Slettatorget som benyttes til interimkirke for Sandnessund.

Stabene i Grønnåsen, Kroken, Tromsøysund og Ullsfjord er plassert i kontorer i eller nær egne kirker. De gravlundsansatte har gode lokaliteter ved driftssentralen like ved krematoriet på Sandnessund. De fire kontoransatte har kontorer på krematoriet. Vi er opptatt av samhold og nærvær, og har flere fysiske møtepunkter gjennom året. Vi har to ganger årlige personalsamlinger for begge arbeidsgiverlinjer der vi tar opp temaer som vedrører alle. Alle staber og avdelinger har årlige miljø- og fagdager og stabsturer. I tillegg hadde vi sommerfest i juni og julelunsj i desember for alle ansatte. På disse er det stort oppmøte og god stemning.

Samarbeid med fagorganisasjonene

En stor andel av de ansatte i Tromsø kirkelige fellesråd er organisert i en fagorganisasjon. Det er gjennomført kvartalsvis møter med de tillitsvalgte i løpet av driftsåret. Vi opplever å ha et godt og konstruktivt samarbeid med alle fagforeningene. De ansatte er organisert i Delta, Fagforbundet, CREO, Det norske diakonforbund, Kirkelig undervisningsforbund og Utdanningsforbundet. Delta og CREO har flest medlemmer.

Sykefraværet

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Totalt sykefravær:	4,6 %	5,3 %	11,87 %	7,0 %	8,5 %	12,5 %	12 %	4,6 %
Gravlund:	3,3 %	5,9 %	14,44 %	-	26,1 %	14 %	16,80 %	11,5 %
Kirker:	6,4 %	2,7 %	11,9 %	-	4,2 %	7,67 %	5,60 %	3,1 %
Administrasjon:	8,5 %	1,7 %	4,47 %	-	1,9 %	12,89 %	10,64 %	9 %

Det totale sykefravær for 2023 har en gledelig nedgang sammenlignet med tidligere år og NAV sine mål for nasjonalt sykefravær. Tidligere år har utfordringer med korona gitt et høyere sykefravær. For dette året ser vi en stor nedgang både i legemeldt og egenmeldt sykefravær. Når det gjelder egenmeldt fravær er nok dette effekter fra koronaårene med godt etablerte hjemmekontorløsninger der ansatte velger å jobbe hjemmefra om en har forkjølelse eller influensalignende symptomer. Ut fra dette vil nok egenmeldt sykefravær bli noe underdokumentert.

Det har vært noen langtidssykefravær gjennom nesten hele året. Disse er godt avklarte og er ikke arbeidsrelaterte årsaker. Vi har også i år jobbet godt med forebyggende tiltak for å unngå langtidsfravær. Ansatte er godt kjent med rutinene, og tar kontakt for dialog og tilrettelegging for å unngå sykemelding eller kun gradert sykefravær i kortere perioder.

Likestilling, lønnsfastsettelse og diskriminering

- Tromsø kirkelige fellesråd fremmer aktivt likestilling og aksepterer ingen form for diskriminering.
- Lønnsfastsettelse utføres gjennom forhandlinger med vår arbeidsgiverorganisasjon KA og de respektive fagforeninger.

- Av fellesrådets lederstillinger er tre kvinner og fire menn. Daglig leder er mann.
- Faste kantorer er fordelingen fire kvinner og en mann. To kirkemusikere i midlertidig stilling var menn.
- Alle diakoner og diakonimedarbeidere er kvinner.
- Alle sju trosopplærere/menighetspedagoger er kvinner.
- De tre kateketer er kvinner.
- Av åtte kirketjenere er kjønnsfordelingen 50/50.
- I avdelingen for gravlund og krematoriet er det to kvinner og åtte menn blant de faste ansatte
- Vi ser ikke risiko for diskriminering i organisasjonen, men ser viktigheten av å ha tematikken oppe til jevnlig vurdering. Dette er også en viktig faktor ved nyrekrutteringer.

▪ **Bemanningssituasjonen generelt**

Sammenlignet med andre fellesråd i Norge er bemanningen i Tromsø å anse som svært lav, noe KOSTRA-tallene viser. Det blir derfor viktig å være bemannet på rett sted og til rett tid. For eksempel må bemanningen på gravlund kraftig økes for sommeren. Vi har også dette året hatt store rekrutteringsutfordringer for kantorstillinger, og har benyttet vikarkontrakter for organistbehov for Kvaløymenighetene. Mot slutten av året hadde vi utlysning av delt kantor/organiststillinger med til sammen 100 % stilling etter å ha fått to aktuelle søkere til å tiltre. Det har også over flere år vært ønskelig og er behov for en domkantor 2. Det er mulig at vi nå nærmer oss en løsning for dette, da vi tenker mer samarbeid på tvers av menigheter i kombinasjon av ekstern finansiering.

▪ **Ansatte som har kommet og gått i 2023;**

Begynte i jobb:

- Therese Drevland begynte i stilling som menighetspedagog i 60 % stilling for Kroken kirke i januar.
- Tone Jessen begynte i februar i stilling som menighetspedagog i Elverhøy kirke.
- Mathea Kulbotten startet i midlertidig stilling som kirketjener i Grønnåsen i mars.
- Linn Bratteng begynte i mars som rådgiver ved Krematoriet.
- Merethe Forfang begynte i mars i jobben som kirketjener i 10 % stilling i Ullsfjord kirke.
- Cecilia Ulriksen begynte i januar som konsulent i administrasjonen i 50 % stilling.
- Cecilia Ulriksen begynte i 10 % kirketjener stilling for Sandnessund menighet.
- Ane Rypdal startet i april i jobben som kantor i Kroken.
- Siri Friberg startet i september i 100 % rådgiverstilling for Krematoriet.
- Gro Lillenes startet i november som menighetsforvalter også for Grønnåsen menighet
- Tom Thyholdt har vikariert for kirketjener og menighetsforvalter i Grønnåsen fra september.

Sluttet i jobb:

- Jorunn Seljevoll sluttet i jobben som menighetsforvalter for Grønnåsen og Kroken i mars.
- Kateket Mari Johanne Dahl sluttet i sin stilling i august.
- Tone Jessen sluttet i sin stilling som menighetspedagog i juli.
- Linn Bratteng sluttet i sin stilling som rådgiver i mai.
- Ungdomsarbeider Kevin Lindberg sluttet i sin 10 % stilling for Kvaløy menighet i juni.
- Johannes Frafjord sluttet i juli som kirketjener for Sandnessund menighet
- Sofia Albretsen sluttet i sin 10 % stilling som ungdomsarbeider for Kvaløy menighet i juni.
- Diakon Ellen Norbakken sluttet i september i sin 50 % stilling.
- Silje Johnsen gikk ut i permisjon i oktober for å prøve seg ut i annen jobb. Har senere sagt opp stillingen.
- Tore Tungodden sluttet som gravlundsmedarbeider i november.

7. Mediebildet

Fellesrådet og domprosten har en strategi på å skape positive saker i media. Men av og til blir det litt annerledes. 2023 har vært et røft år med svært mange avisoppslag og mye medieomtale av en rekke litt mer betente saker. Domprosten har vært kronikør i avisa iTromsø. Det har gitt mange gode og informative artikler om kirke og gravlundene.

Av aktuelle saker og overskrifter nevnes:

- Kirkekonserterne i Tromsdalen – nedleggelse og konsekvenser av høyesterettsdommen (mange artikler) (iTromsø)
- Krykkjas etablering på domkirka
- Trenger frivillige kirkeverter til domkirka: – En flott måte å få tilgang til mange fine opplevelser helt gratis (iTromsø)
- Stenger Ishavskatedralen etter vannlekkasje (iTromsø)
- Kritikk mot kirka for å prioritere turister framfor begravelser i Ishavskatedralen (begge aviser)
- Midnattskonserterne gjenoppstår (begge aviser)
- Travle tider for bryllupsarrangørene – kirkene er fullbooket
- Rekordmange har forhåndsstemt i kirkevalget (iTromsø)
- Rykket ut til bilbrann ved Elverhøy kirke (iTromsø)
- Kirka gir penger fra regjeringen i julegave til fattige familier
- Snødeponi hindrer fortsatt Alf (75) fra å besøke kirka: – De hører ikke på vanlige folk – Ishavskatedralen (Nordlys)
- Ukrainsk gudstjeneste i Elverhøy kirke
- Om du skal på gravlunden på julaften burde du tenke på dette
- Om Per Helge Nylunds gravlundsvandringer
- Hijoo forlot Sør-Korea for å spille orgel i Tromsø: – Jeg var litt nervøs (nordlys)
- Orgelsaken i Elverhøy - Donerte hundre tusen kroner - trenger åtte millioner til
- Julebord i Kroken kirke: – Det er mulig å lage noe for alle

8. Gravlundsdrift

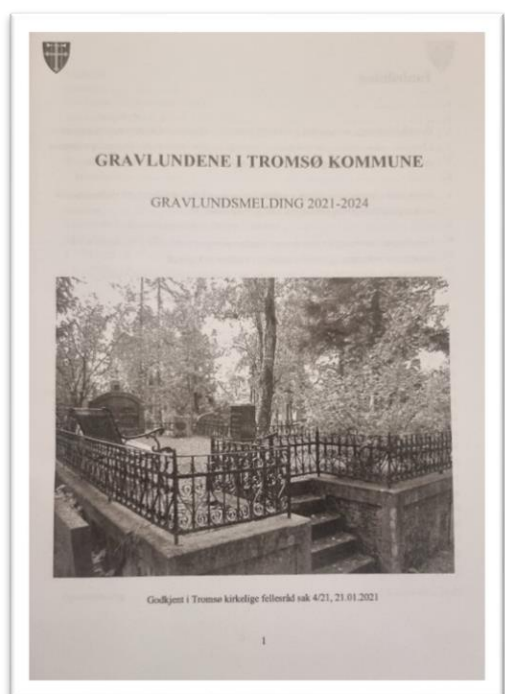
Gravplassmyndighetens oppgaver kan deles inn i fem hovedområder:

1. *Gravplassdrift*
2. *Gravplassadministrasjon og forvaltning*
3. *Sommervedlikehold og sesongarbeidere*
4. *Drift av Sállir seremonihus og Tromsø krematorium*
5. *Stellavtaler*

Administrasjonen i avdelingen har ansvar for krematoriet og gravplassadministrasjon, og holder hus i Sállir seremonihus. Det er for tiden fire ansatte som jobber her. Ansatte på drift er lokalisert i driftsbygget rett ved siden av og her er det seks ansatte som jobber hele året. I tillegg ansetter vi om lag 25 sesongarbeidere for å vedlikeholde våre 21 gravlunder som er spredt over hele kommunen.

De sentrale gravplassreglene for gravplassmyndighetene er gravplassloven, gravplassforskriften og gravplassvedtektene i den enkelte kommune. Det fremheves at forvaltningen skal opptre livssynsåpent. Det er flere store utfordringer som må håndteres for tiden. En av disse er hvordan man skal behandle graver som ikke er gjenbrukbar etter fredningstid på 40 år. Et av forslagene er å stenge disse kistefeltene permanent for gjenbruk, en annen mulighet er å legge nye jordmasser over feltene og dermed kunne gravlegge på nytt i egnet jord. Gjøres det, vil vi igjen kunne tilby kistegraver i relativt stort omfang på Elverhøy gravlund. En annen utfordring er å få ferdigstilt planene for utvidelse av Elvestrand gravlund. På fastlandssiden vil vi bli fri for kistegraver innen kort tid, om ikke utvidelsen fullføres etter plan. Loven sier at man til enhver tid skal ha 3 prosent ledige graver i forhold til antall innbyggere. I Tromsø kommune som helhet har vi over 6 prosent ledige graver, men da tar vi med alle gravlundene i distrikts-Tromsø i beregningen. Regional gravplassmyndighet er samlet hos Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Godkjenning av vesentlige endringer og utbygginger av gravlunder, skal godkjennes av statsforvalteren. Det samme gjelder endringer av vedtekter. De er også ansvarlig for klagebehandling av forvaltningsvedtak/myndighetsutøvelse.

I 2023 fikk vi godkjenning på nye gravfelt på Vangberg gravlund som ga vel 200 nye kistegraver. Det at vi igjen kan tilby kistegraver på Tromsøya er gledelig da dette har vært en mangelvare i flere år, men vi ser også at med dagens kremasjonsprosent på 50, vil det ikke ta mange år før det igjen vil være knapt med kistegraver.

Avdelingen har laget sin egen *Gravlundsmelding 2021-2024* som beskriver status og målsetninger. Forvaltningen har ansvar for drift og vedlikehold av 21 gravlunder.

I 2023 døde 450 innbyggere av Tromsø kommune og av dem ble 224 gjennomført som kistegravlegging. Totalt ble det gjennomført 420 kremasjoner ved Tromsø krematorium, noe som er 20 færre enn i 2022. Kremasjonene er i hovedsak fra Troms og Finnmark. Tallene viser at gravplassmyndigheten i Tromsø totalt håndterte 644 kister fra landsdelen.

Det er også verd å merke seg at krematoriene i Harstad og Narvik ikke har renseteknologi og dermed en grense på 200 kremasjoner i året. Dette gjør at spesielt Harstad må prioritere sine egne innbyggere noe som vil kunne gi økt oppdragsmengde for Tromsø om de ikke blir sendt til Bodø som i 2023 vedtok å

bygge rense-linje ved Salten krematorium. Det er ikke kjent at det er andre kommuner med konkrete planer for å bygge nye krematorium i landsdelen.

Vi har prioritert å gradvis skifte ut maskin- og bilparken de siste årene med fokus på miljø. Alle gravemaskinene er av nyere dato, de fleste bilene er skiftet og vi har ny lastebil med firehjulsdraft, som gir en sikkerhet både for drift og ansatte. Vi har gradvis gått over til batteridrevne gressklippere som er bedre for miljøet og som har betydelig mindre støy enn bensindrevne klippere.

I 2021 ble det ferdigstilt og tatt i bruk navnete urneminnelunder på Tromsø gravlund og Sandnessund gravlund. Begge disse er svært godt mottatt av publikum, og mange foretrekker minnelunder ved gravlegging. Ved utgangen av 2023 hadde i alt 36 urner blitt gravlagt på Tromsø Gravlund og 12 på Sandnessund. Det er planer for flere minnelunder i årene som kommer.

Vi har i 2023 også fått utarbeidet et skisseprosjekt på urneminnelund og kolumbarium (urnevegg) på Elverhøy gravlund. Dette er et svært spennende prosjekt som vi håper kan realiseres innenfor 3-5 år, men det avhenger av finansiering fra kommunens side.

▪ Begravelser og kremasjonsbisettelser

	2019	2020	2021	2022	2023
Antall døde bosatt i Tromsø	435	462	432	457	450
Kistebegravelser i Tromsø	234	219	242	229	224
Totalt antall kremasjoner (Innenbys/utenbys)	311 (201/110)	379 (235/144)	338 (190/148)	440 (233/207)	420 (226/224)

- Begravelses- og krematorumsdriften har høyeste prioritet, og andre arbeidsoppgaver må tilpasses denne. Kremasjonsprosenten har årlig hatt en økning siden krematoriet åpnet. Den synes nå å ha stabilisert seg på 50 % blant Tromsø kommunes innbyggere.
- Kremasjon er betraktet som den mest miljøvennlige gravferdsformen, men det faktum at halvparten fortsatt ønsker kistegravlegging gjør at man enten må bygge nye gravfelt, eller gjenbruke kistegraver på eksisterende gravfelt.

HALVPARTEN AV KREMASJONENE I TROMSØ ER INNBYGGERE FRA ANDRE KOMMUNER I HOVEDSAKELIG TROMS OG FINNMARK

▪ Tromsø Krematorium

Krematoriet har hatt et år uten store driftsmessige utfordringer. Ansvarsavklaringene mellom kommunen og gravplassmyndigheten har fungert slikt det er avtalt. Miljømyndigheten har heller ikke hatt innsigelser på driften. Alle utslipp fra krematoriet blir renset slik at de gir minst mulig belastning på miljøet. Metaller som skilles ut etter en kremasjon, gjenbrukes. Det skal tas årlige utslippsmålinger. Våre målinger viser at vi er innenfor utslippskravene.

Å drifte et krematorium er krevende all den tid det er et smalt fagfelt der leverandørene er lokalisert utenfor Norges grenser. Det er opp til hver enkelt kommune å bestemme om man skal ha et krematorium. Det stilles spørsmål om ikke denne type drift bør administreres regionalt, heller enn kommunalt. Det som alle kommuner bør ta med i betraktningen er den samfunnsberedskapen et krematorium representerer.

Det ble brukt 35.000 liter fyringsolje i 2023. Dette gjør at krematoriet er største bidragsyter til CO2-utslipp i Tromsø kirkelige fellesråd. Det foreligger planer for å bruke biofyringsolje som på kort sikt vil redusere utslippet ca. 80 %, men det krever penger fordi det vil koste mer i innkjøp. Videre må kommunen forvente store investeringer i ny kremasjonsovn innen år 2030. Denne vil mest sannsynlig bli drevet av elektrisitet med nullutslipp.

Kremasjon er kostnadsfritt hvis avdøde har bostedsadresse i Tromsø. For personer som var bosatt utenbys, ble de pårørende fakturert med kr. 7200.- inkl. frakt av urne.

Alle rensesystemene gjør at vi totalt sett er godkjent for å gjennomføre inntil 1200 kremasjoner noe som dekker behovet til store deler av landsdelen i mange år. Selv om Tromsø kommune selv kun har ansvaret for egne innbyggere kan man i dag si at krematoriet er for hele Troms og Finnmark.

▪ **Stellavtaler og ordreutførsel**

Gravplassmyndigheten ivaretar om lag 400 stellavtaler i året, hvorav de fleste er i Tromsø by, men noen er også på distriktet så vi må også ta turen til «ytterpunktene» Gåsvær, Hillesøy og Jøvik. Blomsterleveransen kommer ferdigplantet i kasser fra lokalt gartneri på Kvaløya, og utplantingen skal være utført til St. Hans.

Det er rom for private aktører å tilby tjenester på gravlundene. Firmaet Gravstell Tromsø har markedsført seg for gravstell, opprettinger, beplantning og pynting av graver sommer som vinter, og vi ser at de er et positivt bidrag i å holde gravlundene fine. Vi evaluerer deres forretningsdrift årlig og er fornøyd med hvordan de utfører sine tjenester og at publikum dermed har valgfrihet.

Det er verd å merke seg at gravplassmyndigheten ikke har noe plikt til å tilby stell, men om man gjør det så skal dette betraktes som næringsvirksomhet som ikke skal være konkurransevidende på bekostning av private initiativ. Dette betyr at prisene på slike tjenester må være markedsstyrt.

Vi utfører utmåling og merking for montering av nye gravsteiner for steinleverandørene, utfordringene er at de korte sommermånedene blir veldig hektisk da alt skal skje på en gang. Det er også en betydelig utfordring og informere publikum om at gravminne de selv har kjøpt hos private næringsdrivende, er deres egen eiendom og ansvar også når det kommer til at frost, vær og vind gjør at gravminnene etter hvert står skjevt.

▪ **Sesongarbeid**

Sommervedlikeholdet består primært av klipping/kantklipping av alle gressarealer, raking og bortkjøring av jord og skrot. Dette utføres på de aller fleste gravlundene av sommeransatte og faste ansatte. Noen få gravlunder i distriktet blir pleiet av innleide lokale ansatte. En av disse er Even i Oldervik som nå i fire sesonger har gjort en flott jobb med klipping og stell med mere. Også på Sjursnes og i Straumbukta har vi rekruttert flott lokal ungdom.

Sesongarbeidet dreier seg også om alt arbeid utenom de obligatoriske arbeidsoppgavene: utvidelser av gravlunder, dreneringsarbeider, bygging og vedlikehold av gjerder, porter og arbeidshus, oppgradering av plenarealer, rehabilitering av forskjellig slag osv. Vi bruker totalt 2,5 årsverk i løpet av sommermånedene på dette viktig arbeid. I 2023 gjorde vi en større jobb med å hugge ned en hel del store grantrær på Breivikeidet som publikum klaget på. Gravlundene fremstår i dag som langt lysere, men det gjenstår enda mye arbeid med å fjerne røtter.

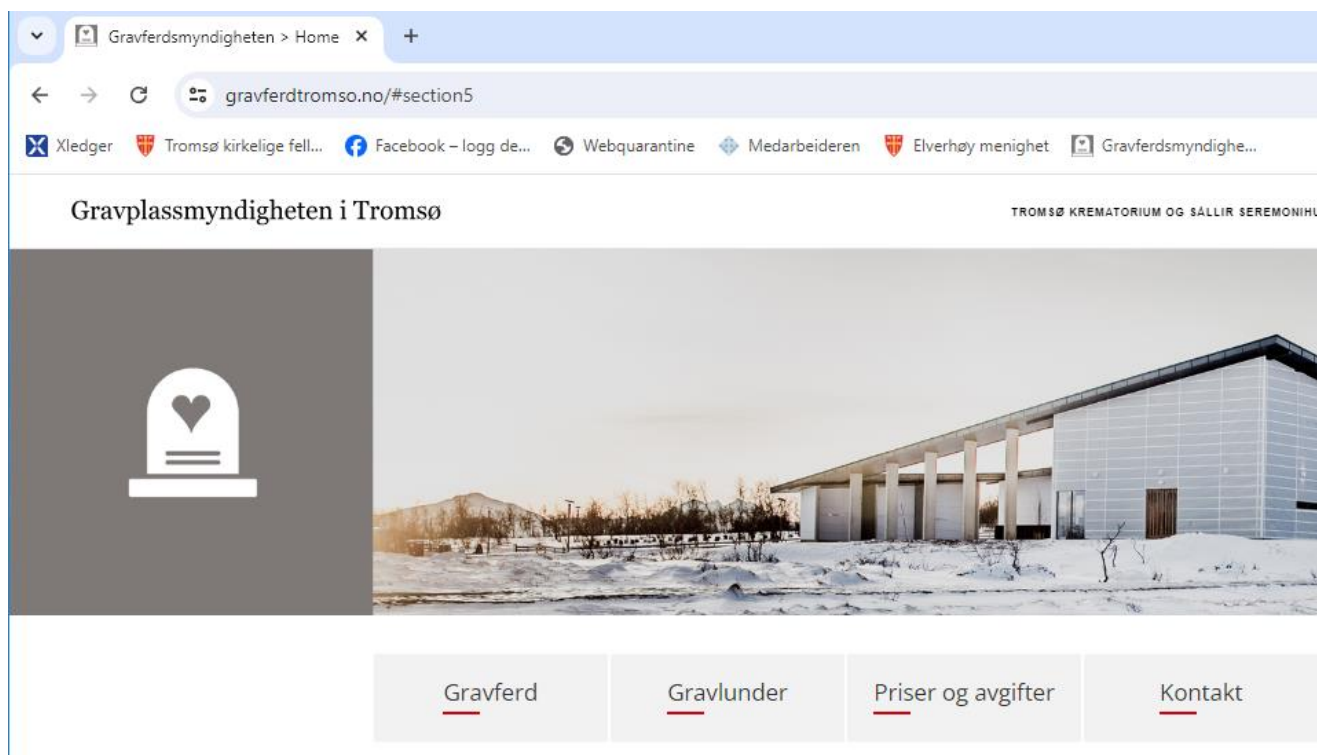

▪ Verdt å merke seg fra 2023:

- På Tromsdalen gravlund ble det gjennomført 45 kistegravlegginger i gjenbruksgraver. Dette er et resultat av de siste års innsats med å frigjøre utgåtte fester. Vi har nå passert 100 gjenbruksgravlegginger noe som gir en stor besparelse av både penger og areal. Vi har også bygd nytt gjerde mot hovedvei.
- Vi tilbyr igjen kistegraver på Vangberg etter å ha fått godkjent nye gravfelt som gravplassmyndigheten selv har opparbeidet på ledig tid. Dette har gitt en kostnadsbesparelse for kommunen på 8-10 millioner kroner.
- Vi har hugd ned flere titalls gamle trær og spesielt Breivikeidet gravlund fremstår som langt lysere og penere.
- Vi har lagd ny vannkilde på Håkøybotn gravlund (brønnboring).
- Vi har etablert og/eller støttet dugnader på Kobbervågen, Bentsjord, Sandnessundet, Straumbukta og Tromsø gravlund.
- Vi har fortsatt publikumsfokus. Minnelunder, kisteplasser og infrastruktur er stikkord.
- Vi har hatt over 200 urnenedsettelse gjennom hektiske sommermånedene.
- Tromsø kommunestyre har vedtatt et budsjett med store investeringsmidler til gravplassutvikling i årene i perioden vi er i. Utvidelse av Elvestrand gravlund er det største prosjektet og skal være ferdigstilt i 2024.
- To urneminnelunder er tatt i bruk og er veldig godt mottatt, neste minnelunder er på Elvestrand og Leirbakken. Det er forprosjektert urnevegg på Elverhøy.
- Trenden med askespredning fortsetter og Tromsø krematorium leverte ut 24 urner til spredning.

9. Tromsø kirkelige fellesråd som kommunal gravplassmyndighet

Kirkevergen er iht. **Forskrift til lov om gravplasser, kremasjon og gravferd** av 01.01.1997, offentlig gravplassansvarlig i Tromsø kommune. Den delegerte myndigheten er besluttet delegert fra Tromsø kommunestyre. Myndigheten skal forvaltes livssynsåpent og i den sammenheng er det etablert livssynsåpne kommunikasjonskanaler i form av nettsider og facebook-sider.

10. Byggforvaltning

Forvaltningen av byggene i fellesrådet ledes av Byggforvalter. Forvaltningen omfatter driftsmessige forhold og vedlikehold av kirkene. Arbeidet dreier seg i stor grad om daglige rutiner i kirkene, der kirketjenerne er forvalterens forlengede arm.

Byggforvalter bruker mye av sin tid i kirkene, både for kontroll og for oppfølging av innmeldte avvik og ulike prosjekter. Det gjelder både rehabilitering og nye ting.

▪ Prosjekter tilknyttet kirkene

Domkirken

- Orgelservice og stemming av orglene
- Godkjenning fra kommunen og fylkeskonservator for oppsetting av infotavle i kirkeparken. Leveransen forsinket men ankom ved årsskiftet 22/23.
- Etter at det ble montert sprinkleranlegg under gulvet i kirkerommet og på toalettene, vaskerom og gang i underetasjen i 2022, er kirken nå helsprinklet.
- Alle tak-nedløp ble utbedret etter avtale om fordeling av kostnader med kommunen, da dette lå inne i prosjektet ved renovering av kirkeparken. Det ble utbedret noe mer enn det som kommunen hadde i sitt prosjekt, derfor kostnadsdeling.
- Det ble gjennomført skiferkontroll på taket. Det var 3 år siden sist.

Kapellet Tromsø gravlund

- Det ble etablert adkomst for bevegelseshemmede fra internvei til hovedinngangen på kapellet. Det skjedde i samarbeid med Tromsø gravlund vel og fellesrådet. Det ble også montert belysning, «pullerter», langs rampen og flombelysning på ei eksisterende lysmast og ny lysmast.

Elverhøy kirke

- Inntak for vann ble flyttet fra kjøkken til teknisk rom, det ble montert ny vannmåler, og utvendig brannslangeskap ble fjernet.
- Etter flere hendelser med tett avløpsledning, ble det utført mekanisk rensing/sliping av rørene i hele underetasjen.
- Utbedring av tak er utført med at de tre siste «sløysrennene» er bygd om slik det ble utført året før på siden mot nordøst.
- Prosjektering av brannsløkkeanlegg er tidligere utført, men ble gjort på ny noen endringer for utvendig sprinkling. I tillegg er det prosjektert et helt nytt varmeanleggbasert på vannbåren varme med 3 energibrønner og konvektorovner og radiatorer i kirken. Prosjektet skal gjennomføres i 2023.
- Det oppstod en hendelse med varmgang i motor for orgelet under en begravelse, som der og da ble håndtert på en god måte. Etter at hendelsen ble omtalt i avisen kom det henvendelse fra en lokal leverandør som kunne hjelpe til med å skaffe ny motor. Det viste seg at utskifting av motor ikke var nødvendig, men at den kunne vikles på nytt. Det ble gjort og nyrenovert motor ble satt i gang i god tid før julegudstjenestene tok til.
- Det har også vært en hendelse at utleienøkkel som har kommet på avveie. Alle låsene i kirken måtte bygges om og nye nøkler anskaffes som erstatning for nøkler som ble berørt. Kostnadene for dette var betydelige.

*DET ER NOK EN UTBREDT ENIGHET SAMFUNNET AT KIRKENE ER UVURDERLIGE KULTURMINNER SOM MÅ
TAS VARE PÅ. ALLIKEVEL ER DET ET VESENTLIG VEDLIKEHOLDSETTERSLEP FOR KIRKENE I TROMSØ.
KOMMUNENS INVESTERINGSMIDLER BØTER PÅ NOE AV ETTERSLEPET*

Grønnåsen kirke

- Det er gjennomført orgelservice med rens, samtidig med stemming.
- Det er etablert fast ordning at alterkunsten i glassplater nå vaskes årlig.
- En rekke feil på strømanlegget medførte reparasjoner etter feilsøk. Særlig gjaldt dette for uteanlegget. Det er opprettet nytt styringssystem for tilførsel der feilene har oppstått.

Kroken kirke

- Det er montert «rampe» foran inngangsdørene, på innsiden i samme utførelse som parketten. Og det med helning i forhold til kravene.
- Akebakken på nordsiden av kirken, med belysning fra tre lysmaster. Det var feil på en av lysmastene på nordsiden mot akebakken. Det ble gravd opp mellom to av mastene og lagt ned ny kabel. En av soklene var kjørt over da anlegget ble anlagt, noe man ikke hadde oppdaget før mastene den gang ble montert. Denne ble nå rettet opp igjen.
- Det ble oppdaget lekkasje fra taket over Kirketorget. Dette har som kjent vært gjentakende problem. Det foretas nå årlig ettersyn på takbelegg.
- Grusplassen foran kirken er blitt utbedret.

Tromsdalen kirke

- Under branntilsyn ble det påpekt som avvik, at stoler er plassert under trappa mellom hovedetasjen og underetasjen og begrenser rømningsveier.
- Menigheten har i samarbeid med kirkevergen initiert et prosjekt for å få skifte ut lysarmaturene i tak-skivene.

Sandnessund menighetssal

- I forbindelse med at Sandnessund menighetssal ble etablert i arealer på Slettatorget, ble dør inn til menighetssalen skiftet ut med 2-fløyet dør med panikkbeslag/rømningsbeslag. Dette for å oppfylle krav for rømningsvei.

Kvaløy kirke

- Ny varmestyring, med enkel styring via app. På slutten av året er det meldt om feil på panelovnene uten at dette ble ordnet i 2022. Blir fulgt opp videre på nyåret

Hillesøy kirke

- Det er montert ny solskjerming i koret og nye lysarmaturer i taket under galleriet.
- Ryddet krypkjeller i forbindelse med montering av nytt varmeanlegg
- Det er montert fire varmepumper i kirkerommet, som har vist seg å være effektiv oppvarming. Plassering av utedelene til varmepumpene har vært en utfordring i dette prosjektet. Etter flere runder hos de som skal godkjenne løsningene kom prosjektet i mål på slutten av året.

Brannvern

I forbindelse med revisjon av brannbok, så blir også rømningsplaner revidert, og det skal utarbeides beredskapsplan. Arbeidet er påbegynt men ikke fullført. Rømningsplaner er de som er fysisk plassert i kirkene. For utarbeidelse av beredskapsplan så inneholder den også redningsplan. For redningsplan så er den bygget opp via portal for registrert inventar, og satt opp i prioritert rekkefølge for hva som redde ved ev brann, og hvordan. Utarbeidelse av redningsplan har vært del av krav som forsikringsselskapet har stilt for tilskudd til brannsikring.

Tilstandsvurderinger

Det er igangsatt arbeid med nye tilstandsvurderinger, etter samme standard som tidligere utført i Elverhøy (grundig vurdering). Dette gjelder for Ullsfjord, Lakselvbukt, Hillesøy og Grønnåsen. Og revisjon av rapporten for Elverhøy.

Blikk mot 2024

- Renovering av rosevinduene, nord- og sørinngangen, med innervindu på rosevinduet mot nord. I tillegg renovering og utbedre for trekk i vinduene for øvrig.
- Montere brannsløkkeanlegg i Elverhøy
- Ny handikap-rampe for Elverhøy kirke
- Varme i kirkebakken Tromsdalen kirke
- Ny luft til vann varmpumpe Kroken kirke (ENØK)

11. Økonomi

▪ Hvor får fellesrådet pengene fra, hva brukes de til?

Fellesrådet får hovedsakelig sin finansiering fra Tromsø kommune gjennom årlig tilskudd til drift og investeringer. I 2023 fikk fellesrådet bevilget i overkant av ti millioner kroner fra kommunen til investeringer. Det var første gangen på veldig mange år. Det bidrar positivt til å begynne jobben med å dekke etterslepet på gravlunder og bygningsmasse. Driftstilskuddet justeres årlig for lønns og -prisvekst, men har stått uendret i mange år.

Foruten tilskuddet fra kommunen, består inntektssiden av gebyrinntekter fra gravlundsvirksomheten samt øremerkede inntekter fra bispedømmerrådet til finansiering av trosopplæringsvirksomheten, kateketer og diakoni.

Tallene forteller at Tromsø kommune overførte 496.- kroner pr. innbygger til Den norske kirke. Det er betydelig lavere enn for øvrige kommuner i ASSS nettverket (kommunenenes storbynettverk som sammenligner seg med ulike nøkkeltall). Bodø kommune overførte i 2023 200 kroner mer pr innbygger. Det ville gitt fellesrådet 14,6 millioner kroner med til å dekke driften.

I 2023 OVERFØRTE BODØ KOMMUNE 200 KRONER MER PR INNBYGGER TIL SITT KIRKELIGE FELLESRÅD. DET VILLE GITT TROMSØ KIRKELIGE FELLESRÅD 14,6 MILLIONER KRONER MER TIL DRIFTEN.

▪ Inntekter

Inntektene besto i 2023 av følgende:

Sum driftsinntekter	66.0 mill. kr
Herav:	
Kommunale tilskudd	36,5 mill. kr
Salgs- og leieinntekter	9,6 mill. kr
Refusjoner og overføringer	10,2 mill. kr
Statlige tilskudd, lønn diakoner, kateketer og trosopplæring	9,3 mill. kr
Annet	0,4 mill. kr

▪ Utgifter

Mesteparten av utgiftene går til lønnskostnader og dernest kjøp av varer og tjenester. De største utgiftspostene er:

Sum driftsutgifter	60,7 mill. kr
Herav:	
Lønn og sosiale utgifter	37.5 mill. kr
Kjøp av varer og tjenester	17,9 mill. kr
Refusjoner og overføringer til andre	4,1 mill. kr
Tilskudd og gaver	1,2 mill. kr

▪ Brutto driftsresultat

Brutto driftsresultat (driftsinntekter minus driftsutgifter)

5,3 mill.kr

Dette skal som minimum dekke netto finansutgifter. De utgjorde i 2023: 4,1 millioner kroner.

▪ Netto driftsresultat

Netto driftsresultat ble på 1,2 mill. kr. Dette kan brukes til inndekning av tidligere års underskudd, eller fondsavsetninger og overføring til investeringer fra driftsregnskapet

Over tid bør netto driftsresultat utgjøre minimum 3 % av brutto driftsinntekter. For 2023 utgjorde det 1,8 % og altså noe under det som bør være målet.

*TROMSØ KIRKELIGE FELLESRÅD
DRIVES MED LANGT FÆRRE MIDLER
SAMMENLIGNET MED ANDRE
STORBYKOMMUNER*

▪ Økonomisk resultat 2023

Driftsresultatet er på null kroner. Investeringsregnskapet er gjort opp i balanse. Det betyr at det heller ikke noen forpliktelser som må dekkes inn senere.

I kirkeregnskapet måles resultatet i differansen mellom regnskapstallet og det som er budsjettert post for post. Avviket i pluss eller minus gir resultatet. Litt annerledes enn i et privat resultatorientert regnskap.

Budsjettavvikene var størst på følgende områder:

Alle tall i millioner kroner

	Merutgifter/ mindre inntekter	Merinntekter/ mindre utgifter
Driftsinntekter		
Refusjoner/overføringer fra andre		0,8
Tilskudd fra kirken sentralt/staten	0,8	
Rammetilskudd fra kommunen		0,8
Driftsutgifter		
Lønnsutgiftene		0,35
Kjøp av varer og tjenester		1,9
Overføringer til andre	1,0	
Finansinntekter		
Renteinntekter		0,3
Sum budsjettavvik	1,8	4,15
Forbedret resultat i forhold til budsjett	2,35	

Oppsummert har fellesrådet forbedret resultatet med 2,35 millioner kroner i forhold til hva vi hadde budsjettet med. Pengene er brukt til avsetninger til bundne og ubundne fond samt vi ikke har trengt å benytte av ubundne fond til å finansiere driften. Litt av årsaken til dette er økt rentenivå og lavere investeringer enn hva vi hadde trodd samtidig med et lavere driftsnivå spesielt på bygg og anlegg samt gravlund. Større overføringer til andre handler om overføringene til menighetene som har vært større enn budsjettet men samtidig på samme driftsnivå som 2022. Også periodiseringer har medført bedre resultat enn det vi hadde trodd. Det vil midlertid slå negativt ut for 2024.

Et annet positivt trekk er at vi klarte å betale 2,2 millioner kroner ned på lånegjelden som fortsatt tynger oss. Gjelden er redusert fra 54,3 millioner kroner til 52,1 millioner kroner. Det lånet som er betalt ut er et lån Tromsøysund menighet har hatt og betjent via fellesrådet. Resterende nedbetaling er på lån tilhørende Sjøgata 2. En full avdragsbelastning på de resterende lånene (som angår Kroken kirke, Orgelet i Domkirken og lån nr.2 i Sjøgata 2) vil medført et betydelig driftsunderskudd. Fra 2024 begynner vi å betale avdrag på de lånene – først med halvårsvirkning. Fra 2025 får vi full nedbetaling på avdrag. Se regnskapsnote 7 for detaljer. Det er positivt at kortsiktig gjeld (forpliktelser som gjøres opp innen 12 måneder) er gått ned to millioner kroner samtidig med at vi har 1,9 millioner i økte kortsiktige fordringer (gjeld kortere enn 12 måneder fra andre til oss). Du finner de tallene i balanseregnskapet.

For øvrige vises det til notene i regnskapet.

Årsregnskapet ble fastsatt av Tromsø kirkelige fellesråd den 14.5.2024. Valgt revisor KPMG avla revisjonsberetning 29. mai 2024 og regnskapet med revisjonsberetning ble behandlet av fellesrådet den 6. juni 2024. Her ble regnskapet anbefalt godkjent av revisor.

▪ Sammenligninger med andre kommuner/fellesråd

Netto driftsutgifter, kirke, i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter. (prosent)			
	2021	2022	2023
3004 Fredrikstad	0,9	0,9	0,9
4204 Kristiansand	1,0	1,1	1,0
1103 Stavanger	1,2	1,2	1,0
1108 Sandnes	0,9	0,9	1,0
4601 Bergen	0,9	0,9	0,9
5001 Trondheim	1,0	0,9	0,9
1804 Bodø	1,0	1,0	1,0
5401 Tromsø	0,7	0,7	0,6

Kilde: www.ssb.no/kostrg 2021-23

Når en ser at utgiftene til kirken går ned i alle kommuner, har det blant annet sammenheng med at andelen overføringer ikke holder tritt med inntektsveksten i kommunene. Hovedpoenget er dog at Tromsø kommunes overføringer til kirkelige formål er betydelig lavere enn øvrige kommuner i sammenlignbar størrelse.

En nøkkeltallsanalyse for 2023 viser oss:

	Medlemmer i Dnk i prosent av antall innbyggere (prosent)	Døpte i prosent av antall fødte (prosent)	Konfirmerte i prosent av 15-åringer (prosent)	Kirkelige gravferder i prosent av antall døde (prosent)	Brutto investeringsutg til funksjon 390, 393 pr innbygger i kroner	Brutto driftsutgifter til funksjon 390 og 393 pr. innbygger i kroner (kr)
3004 Fredrikstad	60,1	37,7	44,0	66,2	153	596
3005 Drammen			30,9	84,2	94	575
3024 Bærum			43,7	72,3	359	890
4204 Kristiansand	56,5	50,6	41,1	77,3	211	770
1103 Stavanger	57,2	47,4	50,1	75,6	571	766
1108 Sandnes	58,2	55,3	52,6	91,0	193	748
4601 Bergen	61,2	46,5	49,5	77,9	297	656
5001 Trondheim	62,0	48,0	45,4	68,0	332	606
1804 Bodø	71,1	56,4	54,4	77,1	579	693
5401 Tromsø	65,3	53,9	47,5	81,8	122	496

Kilde: www.ssb.no/kostra - tallene er hentet for 2023

Også her ser vi at Tromsø har en av de høyeste andelene av befolkningen som er medlem av Dnk, mens de økonomiske nøkkeltallene viser at Tromsø kirkelige fellesråd konsekvent kommer dårligst ut. I Tromsø er en større andel av befolkningen knyttet til Den norske kirke. Sammen med Bodø ligger vi høyt på andelen døpte av antall fødte. Vi er på snittet for antall konfirmerte og høyt på kirkelige gravferder i forhold til antall døde. Kirka står sterkere i nord enn i sør, men det reflekteres ikke i budsjettene.

KIRKA STÅR STERKERE I NORD ENN I SØR, MEN DET REFLEKTERES IKKE I BUDSJETTENE.

12. Egen virksomhet – aktiviteter i menighetene

▪ Samarbeid med menighetsrådene

Fellesrådet jobber for å ha gode relasjoner til alle menighetene. Fellesrådets administrasjon er viktig og det er et mål at den skal være en støtte for menighetene. Det er et viktig verktøy å kunne møte i møter når det er behov for det. Et viktig mål for både menigheter og fellesrådet er å få til et tettere samarbeid. Gjennom fellesmøter årlig blir det viktig å skape plattformer for samarbeid.

Budsjettprosessen i 2023 viste en større grad av prioritering på tiltak i menighetene med å følge opp ønskene fra menighetene på investeringer og til dels på ønsker på utstyr til kirkene. Men for dårlig kommunikasjon medførte at stabene ikke fikk brukt alle bevilgede midler. Dette er et forbedringspunkt for senere år.

I budsjettprosessen er det god dialog om hvilke behov som menighetene ser og hva som bør prioriteres. Også i 2023 kom budsjettprosessen litt brått på staber og menighetsråd.

Det som er viktig for fellesrådet er å holde oversikt over diakonalt arbeid og undervisning i alle menigheter. Ikke minst for å kunne følge opp arbeidet på tvers av menighetene i et helhetsperspektiv. Det å arbeide på tvers kan være gunstig med tanke på få til effektive tiltak. Det legges dessuten vekt på at kirken opptre noenlunde likt overfor eksterne brukere og kommunen i måten å tilnærme seg disse fagfeltene. Det at kommunen ser og forstår verdien av tjenestene som utføres av fellesrådet, er grunnlaget for et godt samarbeid.

Medlemmene i menighetsrådene legger ned et stort frivillig arbeid i tillegg til de oppgavene de er pålagt som medlemmer av et folkevalgt organ. Kirkeordningen forutsetter en viss støtte til disse folkevalgte organene. For fellesrådet er de knappe ressursene vanskelig å fordele til alle områder. Den manglende støtten til menighetsrådene er krevende for demokratiet i folkekirken. Her må det arbeides videre med løsninger som kan gi rådene ute bedre støtte. Særlig på det digitale området bør det skje en styrking.

▪ Diakoni

Det har vært drevet mye godt diakonalt arbeid i 2023.

Det har handlet om både matutdeling, middagsservering og mange andre aktiviteter i kirkene. Videre har det blitt arbeidet godt med tiltak ovenfor eldre og det er et samarbeid med hjemmetjenesten i kommunen om besøktjenester og aktiviteter for eldre. Her kan det tilføyes andakter og musikkstunder for eldre.

Andre tiltak har vært:

- Pusterommet,
- Unik, kirkas tilbud til mennesker med utviklingshemninger
- Domkafé med aktivitet for barn – nytt tilbud fra september, en lørdag i måneden, fellesskap i Tromsø domkirke
- Åpen domkirke
- Oppfølging og rekruttering av frivillige
- Fasteaksjonen (diakoni – konfirmanter – Kirkens Nødhjelp)
- Besøktjeneste
- Sorggrupper i samarbeid med andre
- Turgrupper
- Sangstunder
- Lørdagskafé i Kroken kirke
- Ungdomskvelder
- Litterært pusterom i samarbeid med bibliotekstjenesten

Diakoni er et svært viktig område både i dagens og fremtidens arbeid i kirken. Vi har god oversikt over det arbeidet som gjøres innenfor dette fagfeltet, og har vi som mål at vi kan bli enda bedre til å utnytte de ulike ressursene som finnes i alle menigheter og i lokalsamfunnet.

▪ Trosopplæring

Trosopplæringsarbeidet er kirkens satsing på opplæring for barn og unge fra null til 18 år etter at kristendomsfaget ble tatt ut av grunnskolepensumet. Trosopplæring er for alle – uavhengig av funksjonsevne, livssituasjon, kjønn og etnisk bakgrunn. Det ble satt i gang nasjonalt i 2004, og har utviklet seg til å være et svært verdifullt og meningsfylt arbeid.

I Tromsø har vi 7 trosopplærere og menighetspedagoger som til sammen dekker alle våre 9 sokn. Aktivitetene foregår lokalt i den enkelte menighet, men også i samarbeid mellom menigheter der det er mulig og ønskelig. Gjennom året får alle aldergrupper muligheten til å delta på ulike tiltak tilpasset deres alder. Dette spenner seg fra babysang for de minste til karneval, tårnagenthelg,

Lys våken og leirer for ungdommene. Målet vårt er at vi totalt vil gi barna som er døpte, sin dåpsopplæring gjennom alle disse arrangementene i løpet av sine 18 første år.

Året 2023 har vært noe mer normalt igjen etter at koronapandemien endelig var over, men i starten på året merket vi likevel etterslep av denne uvanlige tiden med mye sykdom blant våre barn og unge som gav seg utslag i noen flere avlysninger og lavere oppslutning enn vi hadde før pandemien.

*Noen må rydde! Og noen må lage klart mat før leir.
(Foto: Kathrine Vassbø)*

Vi som jobber med trosopplæringen i Tromsø domprosti, har faste møter gjennom året der vi får løfte fram saker som angår arbeidet vårt i alle menighetene, og vi får utvekslet ideer og erfaringer oss imellom. Dette er verdifull tid som er med og styrker oss i det arbeidet vi står i.

Tiltakene som drives av menighetene er mange og varierte. Flere i stabene er involvert i mye av det som skjer, og både prest, kateket, diakon og kirketjener er med på laget. Men de som virkelig er med og gjør den store forskjellen, og som ofte er avgjørende for om vi i det hele tatt kan gjennomføre aktivitetene, er de frivillige. Vi vil rette en stor takk til alle små og store frivillige som er med og bidrar som ledere, ungledere, miniledere, forbedre, kakebakere, kjøkkenassistenter, nattevakter, voksenpersoner, sjåførere og mye mer!

Spillekveld – Vi har unge ledere som startet og driver Spillekveld for Tweens med andakt og spill annenhver uke (Foto: Kathrine Vassbø)

Trosopplæringen med reformen som kom til Tromsø for ca ti år siden, har endret seg med årene. Vi ser at det er minst like viktig å kunne legge til rette for kontinuerlige tiltak som skjer jevnt gjennom året der barn og unge (og foreldre!) kan komme for å få opplæring i sin kristne tro. Et godt eksempel er tiltaket som alle menighetene driver, Babysang, som er det eneste tiltaket i Trosopplæringsplanene som er kontinuerlig. Dette tiltaket er det aller største tiltaket vi driver, og vi når en stor gruppe mennesker som vi ellers ikke møter gjennom våre kirkelige handlinger. Det var også tilfelle for 2023. Det er derfor flere av våre menigheter som også setter av tid og krefter til dette arbeidet som en del av trosopplæringen i året som har gått, og vi vil fortsette å tenke mer helhetlig om dette også i årene som kommer.

«For vi er han verk, skapt i Kristus Jesus til gode gjerninger som Gud på forhånd har lagt ferdige for at vi skulle gå inn i dem.» Efeserne 2,10

Vi takker for et godt år i 2023, og gleder oss til fortsettelsen for året 2024!

13. Øvrig virksomhet og aktivitet

▪ Kantorer og organister

Kantorer og organister utformer soknenes musikalske arbeid i samråd med menighetsrådet. Våre musikere gjør en fantastisk jobb med å lede det musikalske uttrykket i sin kirke. I tillegg til ordinære kirkemusikalske aktiviteter bidrar musikerne mye til en del av de ca. 20 korene vi har i kirken, til konserter og musikalske prosjekter. Flere kirker har også et nært samarbeid med eksterne kor og musikkmiljøer som bruker kirken til øvelse og konsertvirksomhet.

▪ Tromsdalen menighet

2023 ble et godt år for menigheten. Økt turistbesøk i Tromsdalen kirke har vært med på å gi menigheten gode inntekter som har vært nødvendig for å klare å håndtere de vanskelige årene med rettskonflikter i menigheten og de økonomiske forpliktelsene det medførte. Samtidig har fellesrådet tatt på seg et større ansvar for å dekke løpende driftskostnader knyttet til kirkebygget og til å forskuttede kostnader menigheten har hatt vansker med å dekke løpende. Det har gjort at menigheten har klart de økonomiske forpliktelsene uten at det har gått ut over kirkelivet i Tromsdalen. Det er grunn til å tro at menigheten vil klare å forbedre sin økonomiske stilling i årene som kommer. Det nye menighetshuset har gitt menigheten et stort løft i bydelen.

▪ Åpen domkirke

Prosjektet «åpen domkirke» har pågått i et og et halvt år. Fjoråret gav over 60 000 besøkende i kirka. Tiltaket er drevet av frivillige som holder kirka åpen. Fellesrådet har hatt en frivilligkoordinator i 50 % stilling lønnet av tilskuddsmidler som har rekruttert frivillige til prosjektet. Utgangspunktet har vært at det skal være gratis å komme inn i kirka. Prosjektet blir avsluttet i sin nåværende form i 2024. Da gjenstår det å evaluere dette og se om det kan fortsette eller ikke.

*ÅPEN DOMKIRKE HAR VÆRT EN PUBLIKUMSSUKSESS MED VEL
60 000 BESØKENDE I 2023.*

▪ Kommunikasjon

Kirken har arbeidet med å oppdatere våre nettsider slik at de holder standard om universell utforming.

Det ble i forbindelse med kirkevalget høsten 2023 benyttet digitalt valg. For å få det til måtte det store nasjonale informasjons kampanjer til for å folk til å benytte dette. Det ser ut til at mange valgte digital forhåndsstemming, men samtidig økte ikke valgdeltakelsen, noe som var skuffende.

▪ Sandnessund kirke

Fellesrådet og Sandnessund menighetsråd har under året bidratt med tekst og informasjon til kommunens plandokumenter om et nytt Kvaløysletta bo- og velferdssenter som ble forelagt kommunestyret høsten 2023. I dokumentene er det også tatt inn bygging av en soknekirke i kombinasjon med andre bydelsfunksjoner. Planprosessene går videre til 2024.

▪ Kirkeparken

Det har vært et betydelig «trøkk» på bruken av kirkeparken i mangel på allmenninger i Tromsø sentrum i 2023. Dette skyldes rehabiliteringen av gater og torg. Det tvang kommunen og fellesrådet sammen for å få til et bedre samarbeid om forvaltningen av parken. Det har i løpet av året utviklet seg et godt samarbeid som munnet ut i en samarbeidsavtale.

14. Blikk mot 2024

Noen prioriterte oppgaver de kommende år:

- Fortsette arbeidet med kommunen med hensyn til kirkens eiendommer med særlig fokus på kirkene
- Fortsatt sikre et godt tilbud innenfor tradisjonelle kirkelige handlinger, samtidig som vi ser på nye arenaer for vårt arbeid – spesielt innenfor det diakonale
- Jobbe med utvidelse av gravlund på Elvestrand og sprinkling av Elverhøy kirke
- Utvikle vårt handlingsprogram videre
- Ha grønt fokus på våre investeringer – vi ønsker å bli mer bærekraftig
- Øke bidraget fra frivillige
- Fortsatt synliggjøre kirken i Tromsø som en av de aller største bidragsyterne til kulturlivet i kommunen
- Øke dåpstillene ved ulike tiltak både felles og i hver enkelt menighet
- Jobbe for at «Den norske kirke» skal være en attraktiv arbeidsgiver, og med gode arbeidsvilkår for alle ansatte
- Jobbe med å forbedre kommunikasjonsarbeidet i kirken
- Utvikle flere minnelunder og etter hvert et kolumbarium

15. Noen inntrykk fra året som gikk

Gravlundsvandringar, julespill i Elverhøy, salmepøbb under Tromsø internasjonale kirkefestival, vigsling av kateketer i Troms, årets Tromsdaling Vigdis Mellem, turtilbud for barn i Tromsdalen og markering av Ukrainas nasjonaldag var noe av det som foregikk i året som var.

16. Årsregnskap med noter

Driftsregnskap

Tromsø kirkelige fellesråd

	Note	Regnskap 2023	Regulert budsjett 2023	Opprinnelig budsjett 2023	Regnskap 2022
Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter		9 594 204	9 795 550	9 795 550	9 960 597
Refusjoner/overføringer		10 186 110	9 483 152	9 382 949	9 585 521
Statlige tilskudd		0	5 815 002	5 139 999	171 000
Tilskudd fra rettssubjektet Den norske kirke		9 287 037	4 315 857	4 315 857	8 613 625
Rammeoverføring/tilskudd fra egen komm.	2	36 535 380	35 829 988	36 091 440	34 719 695
Andre tilskudd, gaver, innsamlede midler		358 100	246 520	246 682	258 561
Sum driftsinntekter		65 960 831	65 486 069	64 972 477	63 308 999
Lønn- og sosiale utgifter	4.5	37 478 132	37 833 338	39 831 896	38 574 852
Kjøp av varer og tjenester		17 867 771	19 727 979	18 360 889	17 369 748
Refusjoner/overføringer		4 131 875	3 118 351	3 119 600	4 012 791
Tilskudd og gaver		1 181 886	1 108 726	1 082 172	1 188 528
Sum driftsutgifter		60 659 664	61 788 394	62 394 557	61 145 918
BRUTTO DRIFTSRESULTAT		5 301 168	3 697 675	2 577 920	2 163 082
Renteinntekter og utbytte		657 700	320 100	320 100	629 008
Renteutgifter og låneomkostninger		2 509 866	2 526 868	2 535 758	1 277 532
Avdrag på lån		2 235 544	2 235 544	2 235 544	1 325 968
Netto finansinntekter/-utgifter		-4 087 710	-4 442 312	-4 451 202	-1 974 492
Avskrivninger	6	3 769 883	0	0	3 615 430
Motpost avskrivninger	6	-3 769 883	0	0	-3 615 430
NETTO DRIFTSRESULTAT		1 213 457	-744 637	-1 873 282	188 589
Bruk av ubundne fond	8	684 287	1 749 797	2 610 000	605 402
Sum bruk av avsetninger		684 287	1 749 797	2 610 000	605 402
Avsatt til bundne fond	8	957 580	0	0	435 384
Avsatt til ubundne fond	8	160 000	160 000	160 000	60 000
Overført til investeringsregnskapet		780 164	845 164	580 600	298 606
Sum avsetninger		1 897 744	1 005 164	740 600	793 991
REGNSKAPSMESSIG MERFORBRUK		0	-4	-3 882	0

Investeringsregnskap

Tromsø kirkelige fellesråd

	Note	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Opprinnelig budsjett 2022	Regnskap 2021
Investeringer i anleggsmidler	6	4 435 712	9 575 000	8 575 000	597 444
Utlån, kjøp av aksjer og andeler o.l.		0	0	400 000	400 000
Avsetninger		6 197 770	2 430 000	430 000	1 349 979
Årets finansieringsbehov		10 633 482	12 005 000	9 405 000	2 347 423
Inntekter fra salg av driftsmidler		0	250 000	250 000	0
Refusjoner		754 712	1 720 000	1 720 000	119 489
Tilskudd til investeringer		8 800 000	8 672 000	6 000 000	0
Sum ekstern finansiering		9 554 712	10 642 000	7 970 000	119 489
Overført fra driftsregnskapet		298 606	1 363 000	1 435 000	1 821 955
Bruk av tidligere års udisponert		0	0	0	405 979
Sum finansiering		9 853 318	12 005 000	9 405 000	2 347 423
Udekket / Udisponert		-780 164	0	0	0

Balanse

Tromsø kirkelige fellesråd

	Note	2023	2022
Aneggsmidler		83 581 323	82 781 127
Faste eiendommer og anlegg	6	75 567 516	74 641 321
Utstyr, maskiner og transportmidler	6	5 563 807	5 689 806
Aksjer og andeler		2 450 000	2 450 000
Omløpsmidler		30 919 559	25 834 296
Kortsiktig fordringer		5 757 762	3 882 506
Kasse, bankinnskudd		25 161 797	21 951 790
SUM EIENDELER		114 500 881	108 615 422
Egenkapital		49 134 851	39 034 357
Dipsosisjonsfond	8	2 203 367	2 727 654
Bundne driftsfond	8	2 043 271	1 085 691
Bundne investeringsfond		13 399 046	7 547 749
Regnskapsmessig mindreforbruk	9	0	0
Regnskapsmessig merforbruk	9	0	0
Udekket/udisponert i investeringsregnskapet	9	0	-780 164
Kapitalkonto	10	31 489 167	28 453 427
Langsiktig gjeld		52 092 154	54 327 698
Langsiktig gjeld	7	52 092 154	54 327 698
Kortsiktig gjeld		13 273 876	15 253 368
Annen kortsiktig gjeld		13 273 876	15 253 368
SUM EK OG GJELD		114 500 881	108 615 423

Tromsø 15 2024

Svar

leder Tromsø kirkelige fellesråd

Tromsø kirkelige fellelsråd - Noter 2023

Note

1 Regnskapsprinsipper og vurderingsregler

Fellesrådetets regnskap er ført i samsvar med Forskrift om økonomiforvaltning i fellesråd og sokn i Den norske kirke, fastsatt av Barne- og familiedepartementet (BDF) 8. desember 2020 samt god kommunal regnskapsskikk (GKRS). De kommunale regnskapsprinsipper innebærer blant annet at inntekter og utgifter er ført etter bruttoprinsippet og utgifter/inntekter er ført etter det såkalte anordningsprinsippet som betyr at alle kjente inntekter og utgifter medtas i drifts- eller investeringsregnskapet. I balanseregnskapet er omløpsmidler vurdert etter laveste verdis prinsipp. Fellesrådetets anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidler som har begrenset økonomisk levetid er avskrevet med like store årlige beløp over anleggsmiddelets levetid. Se for øvrig egen note om anleggsmidler. Fellesrådet har plikt til å ha tjenestepensjonsordning i henhold til lov. Det er etablert avtale om tjenestepensjon med Tromsø kommunale pensjonskasse.

2	Kommunens tilskudd	2023	2022
	Tilskudd til drift	36 535 380	34 719 695
	Tjenesteytingsavtale	0	0
	Tjenesteyt. investering	0	0
	Sum kommunale tilskudd	36 535 380	34 719 695

3	Vesentlige regnskapsposter	2023	2022
	Merverdiavgiftskomp. driftsregnskap	3 319 064	3 044 144
	Merverdiavgiftskomp. investeringsregnskap	921 376	754 712
		4 240 440	3 798 856

4	Lønn/personal	2023	2022
	Lønninger/honorarer	29 885 945	30 400 796
	Arbeidsgiveravgift	2 715 034	2 670 122
	Pensjonsutgifter og andre personalkostnad	4 877 153	5 503 933
	Sum lønns- og personalutgifter	37 478 132	38 574 851

	2023	2022
Antall ansatte		
Gjennomsnittlig antall årsverk	44,5	45,7
Antall ansatte	111	129

	2023	2022
Godtgjørelser:		
Daglig leder -lønn	1 066 000	965 000

	2023	2022
Revisjon:		
Revisjonshonorar	345 935	413 498
Andre tjenester levert av revisor	0	0
Sum tjenester levert av revisor	345 935	413 498

5 Pensjon

Pensjonskostnader, midler og forpliktelser

Tromsø kirkelige fellesråd er gjennom hovedtariffavtalen forpliktet til en kollektiv pensjonsordning (ytelsesbasert) likt med en kommune og stat.

Ordningen gir rett til en definert fremtidig ytelse.

Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsen fra folketrygden. Forpliktelsene er dekket gjennom Tromsø kommunale pensjonskasse.

	2023	2022
Innbet. premie/tilskudd inkl adm	4 820 984	5 614 026

Innbetalingen av premie/tilskudd, fratrasket 2% trekk for ansatte, er det som føres som pensjonsutgift i regnskapet.

Estimert forpliktelse/midler 31.12.	2023	2022
Brutto påløpt forpliktelse	60 173 183	55 369 977
Pensjonsmidler	60 394 807	62 482 917
Netto pensjonsforpliktelse	-221 624	-7 112 940

Økonomiske forutsetninger	2023	2022
Diskonteringsrente	4,00 %	3,00 %
Forventet lønnsvekst	3,50 %	1,98 %
Forventet G-regulering	2,48 %	1,98 %
Forventet pensjonsregulering	2,48 %	1,22 %
Forventet avkastning	1,71 %	3,50 %

Det er anvendt KLPs standard forutsetninger for dødelighet, uførhet og framtidig AFP-uttak og frivillig avgang.

Medlemsstatus	01.01.2023	01.01.2022
Antall aktive	53	53
Antall oppsatte	245	245
Antall pensjonister	32	32

Det er 100% utjevning på AFP 62-64 og 100% utjevning på AFP 65-66.

6 Varige driftsmidler

Eiendeler	Maskin/transp.- midde 5 - 10 år	Fast eiend og anlegg 20 - 40 år	Fast eiend og anlegg 50 år	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	17 104 155	32 379 684	74 082 282	123 566 121
Årets tilgang	1 380 306	2 332 733	857 041	4 570 080
Årets avgang	0	0	0	-
Anskaffelseskost 31.12.	18 484 461	34 712 417	74 939 323	128 136 202
Akk. Avskrivninger 31.12	12 920 653	10 652 036	23 432 187	47 004 876
Balanseført verdi 31.12	5 563 808	24 060 380	51 507 136	81 131 324
Åres avskrivninger	1 506 305	786 689	1 476 889	3 769 883
Økonomisk levetid	10 år	40 år	50 år	

7 Vesentlige forpliktelser og lån

Langsiktig gjeld	Finansinstitusjon	2023	2022
54520002-Lån SNN 4750 87 99671	Sparebank 1 Nord-Norge	2 965 825	3 601 369
54520003-Lån Sparebank Sjøgata 2-renover	Sparebank 1 Nord-Norge	0	0
54520006-Lån kroken kirke	KLP	37 118 000	37 118 000
54520007-Lån Rehab.Tromsdalen kirke	KLP	0	1 600 000
54520008-Lån nr 8317 51 26093	KLP	4 275 000	4 275 000
54520009-Lån KLP 8317 53 13411 Orgel	KLP	7 733 329	7 733 329
Sum lån		52 092 154	54 327 698

8 Avsetninger og bruk av avsetninger

	Disposisjonsfond	Bundet driftsfond	Ubundet invest. Fond	Sum 2023	Sum 2022
Saldo pr 01.01	2 727 653	1 085 692	7 547 749	11 361 094	5 273 342
Avsetninger	160 000	957 580	5 851 297	6 968 877	6 693 154
Bruk av avsetninger	-684 287	0	0	-684 287	-605 402
Saldo pr 31.12	2 203 367	2 043 272	13 399 046	17 645 684	11 361 094

9	Kapitalkonto	2023
	Inngående balanse pr 01.01.	28 453 427
	Avdrag på eksterne lån	2 235 544
	Bruk av lånemidler	0
	Kjøp av aksjer og andeler	0
	Aktivisering av fast eiendom og anlegg	4 570 080
	Salg/utrangering av anleggsmidler	0
	Årlig avskrivning av anleggsmidler	- 3 769 883
	Utgående balanse pr 31.12	31 489 167

10	Endring av arbeidskapital			
	Fra balansen	Omløpsmidler	Kortsiktig gjeld	Endring
	Saldo 01.01.	25 834 296	15 253 368	10 580 928
	Saldo 31.12.	30 919 559	13 273 876	17 645 683
	Sum	5 085 263	-1 979 492	7 064 754
	Endring mem.konti brukte lånemidler			0
	Årets endring i balansen			7 064 754
	Fra bevilgningsregnskapet	Drifts regnskapet	Investerings regnskapet	Endring
	Sum inntekter	65 960 831	10 421 376	0
	Sum utgifter	60 659 664	5 350 243	0
	Eksterne finanstransaksjoner	- 4 087 710	-	0
	Årets endring i bevilgningsregnskapet	1 213 457	5 071 133	6 284 590

11 Legatfond

Gravlegatfond viser kr 4 294 455 pr 31.12.2023.

Pr 31.12.2022 viste gravlegatfond kr 4 095 985.

KPMG AS
Sjøgata 8
N-9008 Tromsø

Telephone +47 45 40 40 63
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til Tromsø Kirkelige Fellelsråd

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Tromsø Kirkelige Fellelsråd som består av balanse per 31. desember 2023, driftsregnskap, investeringsregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2023, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Fellelsrådet og daglig leder er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av all annen informasjon som ikke er inkludert i årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Fellelsrådets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Fellelsrådet og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Offices in:

© KPMG AS, a Norwegian limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

Statautoriserede revisorer • medlemmer av Den norske Revisorforening

Oslo	Elverum	Mo i Rana	Tromsø
Ålesund	Finnes	Molde	Trondheim
Bergen	Hamar	Sandejord	Tynset
Bodo	Haugesund	Savanger	Utsirvik
Drammen	Kjevik	Stord	Ålesund
	Kjetland	Strøme	

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Tromsø

KPMG AS

Stig-Tore Richardsen
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)